

ŹRÓDŁA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

ZAJĘCIA NR 1

mgr Kinga Drewniowska

ŹRÓDŁA PRAWA

```
graph TD; A[ŹRÓDŁA PRAWA] --- B[W ZNACZENIU FORMALNYM]; A --- C[W ZNACZENIU MATERIALNYM];
```

W ZNACZENIU FORMALNYM

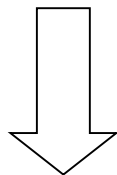
(formy w jakich przejawia się
obowiązujące prawo)

W ZNACZENIU MATERIALNYM

(czynniki wpływające na treść
norm prawnych)

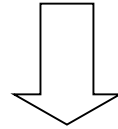
**Źródła prawa i ich grupy tworzą całość, którą określa się jako
SYSTEM ŹRÓDEŁ PRAWA.**

ŹRÓDŁA PRAWA KONSTYTUCYJNEGO

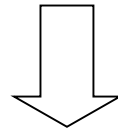
źródła prawa, które zawierają normy zaliczane do **gałęzi prawa konstytucyjnego**. Będą to przede wszystkim normy prawne dotyczące zasad ustroju politycznego oraz społeczno-gospodarczego państwa. **Źródłami prawa konstytucyjnego są nie tylko normy konstytucyjne, ale również ale również normy prawne zawarte w innych aktach normatywnych, o różnej mocy prawnej**, które łączy przedmiot regulacji. Będą to m.in. normy określające pozycję państwa w stosunkach wewnętrznych i zewnętrznych, normy regulujące zasady organizacji i funkcjonowania organów państwowych i relacje między poszczególnymi organami państwowymi oraz normy dotyczące gwarancji praw i wolności jednostki oraz jej statusu w państwie.

PRAWO POZYTYWNE (STANOWIONE)

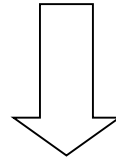
prawo tworzone przez człowieka (przez uprawnione organy państwowe). Prawo pozytywne pojmowane jest przede wszystkim jako dzieło danego społeczeństwa, tworzone przez uprawnione organy państwowe w ramach nowoczesnej demokracji parlamentarnej.

PRAWO NATURALNE (PRAWO NATURY)

reguły (normy postępowania), które w odróżnieniu od reguł prawa pozytywnego, nie są tworzone przez państwo, a nawet w ogóle przez celowe działanie człowieka. W zależności od koncepcji za źródło prawa naturalnego uważa się racjonalnie poznaną naturę albo jakąś istotę nadprzyrodzoną.

KONSTYTUCJA

KONSTYTUCJA (łac. *constituere* – urządzać, ustanawiać, regulować)
– akt prawny o najwyższej mocy prawnej w systemie prawnym danego państwa, określający jego podstawowe zasady ustrojowe oraz regulujący ustroj naczelných organów (władz) państwa.

RODZAJE KONSTYTUCJI:

- KONSTYTUCJE PISANE / KONSTYTUCJE NIEPISANE
- KONSTYTUCJE SZTYWNE / KONSTYTUCJE ELASTYCZNE
- KONSTYTUCJE JEDNOLITE / KONSTYTUCJE ZŁOŻONE

CECHY
SZCZEGÓLNE
KONSTYTUCJI

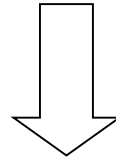
```
graph TD; A[CECHY SZCZEGÓLNE KONSTYTUCJI] --- B[SZCZEGÓLNA MOC PRAWNA]; A --- C[SZCZEGÓLNA FORMA]; A --- D[SZCZEGÓLNA TREŚĆ]
```

SZCZEGÓLNA
MOC
PRAWNA

SZCZEGÓLNA
FORMA

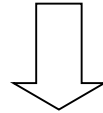
SZCZEGÓLNA
TREŚĆ

SZCZEGÓLNA MOC PRAWNA KONSTYTUCJI

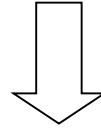
- **najwyższe miejsce w systemie prawa stanowionego** (zasada hierarchiczności)
- przedmiot normowania konstytucji ma charakter pierwotny i nieograniczony
- wszystkie inne akty normatywne muszą być spójne z konstytucją, a więc muszą przyjmować treści w możliwie najpełniejszy sposób, co umożliwi urzeczywistnienie postanowień konstytucyjnych
- konstytucja musi ustanowić instytucje i procedury pozwalające na pozbawienie skuteczności prawnej regulacji i działań naruszających najwyższą moc prawną konstytucji

SZCZEGÓLNA FORMA KONSTYTUCJI

- specyfika trybu powstania konstytucji i trybu jej zmiany
- **szczególny tryb zmiany konstytucji** jest jedną z podstawowych przesłanek jej sztywności – procedura zmiany konstytucji jest odrębna (trudniejsza) od procedury uchwalania (zmiany) ustaw zwykłych
- odrębność proceduralna zmian konstytucji wyraża się przede wszystkim w:
 - ustanowieniu szczególnych wymogów dotyczących inicjatywy ustawodawczej
 - ustanowieniu szczególnych wymogów większości
 - ustanowieniu zakazu zmiany konstytucji w pewnych sytuacjach bądź okresach

SZCZEGÓLNA TREŚĆ KONSTYTUCJI

szczególna treść konstytucji polega na zakresie (szerokości) regulowanych przez nią materii oraz na sposobie (szczegółowości) regulowania tych materii

Treść konstytucji koncentruje się wokół trzech podstawowych zagadnień:

- określenia ogólnych zasad ustrojowych państwa,
- określenia ustroju naczelnych organów (władz) państwa, zakresu ich kompetencji i relacji wzajemnych,
- określenia podstawowych praw, wolności i obowiązków jednostki.

tzw. **TRIADA TEMATYCZNA**

(zasady ustroju, aparat centralny, sytuacja jednostki)

Opracowano na podstawie:

- B. Banaszak, *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2012
- L. Garlicki, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2018
- M. Safjan, L. Bosek (red.), *Konstytucja RP. Tom I. Komentarz do art. 1-86*, Warszawa 2016